

การพัฒนาโรงรมควันของสถาบันเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GMP

Rubber Cooperatives Development into GMP standard

มณิสร อนันต์ตะ¹ สมจิตต์ ศิขรินมาศ¹ ปรีดีเปรม ทักษณกุล²

บทคัดย่อ

การพัฒนาโรงรมควันของสถาบันเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GMP มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเสนอแนะแนวทางพัฒนาโรงรมควันยางของสหกรณ์กองทุนสวนยางให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GMP ทำการศึกษาโดยใช้แบบประเมินแบบตรวจสอบรายการ (Check List) พร้อมกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนแต่ละด้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโรงรมควันยางภายใต้การดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางซึ่งยังคงเปิดดำเนินการธุรกิจอยู่ จำนวน 244 แห่ง ผลการศึกษา พบว่า สหกรณ์^๑ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี (80 คะแนนขึ้นไป) จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.40 ผ่านการประเมินด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต ด้านการบำรุงรักษาและการสุขาภิบาล ด้านการเก็บรักษาและการขนส่ง แต่จะต้องปรับปรุงในด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต ด้านการควบคุมกระบวนการผลิต โดยเฉพาะการติดตั้งเทอร์โมมิเตอร์เพื่อควบคุมอุณหภูมิและด้านบุคลากรของสหกรณ์^๑ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตยางแผ่นรมควันและการคัดคุณภาพยางก่อนการปฏิบัติงานจริง สหกรณ์^๑ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (70-79 คะแนน) จำนวน 81 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.20 ผ่านการประเมินด้านการเก็บรักษาและการขนส่ง โดยจะต้องปรับปรุงด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิต คือ การปรับปรุงเตา ความสะอาดบริเวณการผลิต การจัดเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ ตลอดจนที่พักอาศัยต้องแยกจากบริเวณคัดคุณภาพ ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยเฉพาะเครื่องชั่ง การกรองน้ำยาง ความสะอาดของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องมีการควบคุมกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันให้ยางแผ่นรมควันมีคุณภาพดีมากกว่าร้อยละ 95 ด้านการบำรุงรักษาและการสุขาภิบาลควรมีถังขยะและหมั่นทำความสะอาดพื้นภายในโรงงานอย่างสม่ำเสมอ ด้านบุคลากรของสหกรณ์^๑ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตยางแผ่นรมควันและการคัดคุณภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สหกรณ์^๑ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับควรปรับปรุง (1-69 คะแนน) จำนวน 162 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.40 ผ่านการประเมินด้านการเก็บรักษาและการขนส่ง โดยจะต้องปรับปรุงด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิตคือ ซ่อมแซมเตา ห้องรม ฝ้าเพดานห้องรม ประตูห้องรม ดูแลพื้นโรงรมไม่ให้มีน้ำท่วมขัง ทำความสะอาดกระบวยน้ำ การจัดเก็บรักษาอุปกรณ์ ควรมีบริเวณเฉพาะและติดป้ายบ่งชี้ ที่พักอาศัยต้องแยกออกจากอาคารผลิตรวมถึงห้ามเลี้ยงสัตว์ภายในอาคารผลิต ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตจะต้องทำความสะอาดและเก็บรักษาให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ด้านการควบคุมกระบวนการผลิตจะต้องมีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณการผลิตหรือรายละเอียด

¹ สำนักงานตลาดกลางยางพาราสงขลา สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

² ศูนย์วิจัยยางสงขลา สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสามารถตรวจสอบได้ ควบคุมการกรองน้ำมาก่อนเข้าสู่การผลิตโดยไม่มีสิ่งปลอมปนในน้ำยาง ต้องมีเทอร์โมมิเตอร์ควบคุมอุณหภูมิในการรมยาง ด้านการบำรุงรักษาและการสุขาภิบาลต้องมีการจัดเก็บขยะหรือเศษยางใส่ในถังขยะให้เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงต้องมีระบบการบำบัดน้ำเสียไม่ให้มีกลิ่นเน่าเหม็นรบกวนสถานที่ใกล้เคียง ด้านบุคลากรต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตยางแผ่นรมควันและการคัดคุณภาพยางหรือมีประสบการณ์ในการทำยางแผ่นรมควัน ดังนั้นในเบื้องต้นภาครัฐควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร ผู้นำของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นคุณค่า และมีความรู้ความเข้าใจการปรับปรุงการผลิตเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GMP ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรมต่อไป